

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **ALOFY s. r. o.**, se sídlem Praha 8, Pod Labuškou 952/13, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Jihlava, Masarykovo nám. 5, proti rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu ze dne 29. 6. 2012, č. j. 03759-9/2012-ERÚ, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2013, č. j. 62 A 63/2012 - 38,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2013, č. j. 62 A 63/2012 - 38, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu ze dne 29. 6. 2012, č. j. 03759-9/2012-ERÚ a rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 23. 4. 2012, č. j. 03759-3/2012-ERU, **se zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 018 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalovaný jako „stěžovatel“ domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým bylo zrušeno rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu ze dne 29. 6. 2012, č. j. 03759-9/2012 – ERÚ a věc byla vrácena stěžovateli k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím byl zamítnut žalobcův rozklad a bylo potvrzeno předchozí prvostupňové rozhodnutí

Energetického regulačního úřadu ze dne 23. 4. 2012, č. j. 03759-3/2012 – ERU, jímž byla částečně odmítnuta žalobcová žádost o poskytnutí informací.

Krajský soud vyhověl žalobě, neboť dospěl k závěru, že nebylo lze odmítnout poskytnutí kopií listin z kontrolního spisu, které byly stěžovateli poskytnuty v rámci jeho kontrolní činnosti společností ČEZ Distribuce, a. s. (dále též „kontrolovaný subjekt“), z důvodu podle § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím.“ Dle krajského soudu se jednalo o nesprávnou aplikaci tohoto ustanovení v kontextu ust. § 19 uvedeného zákona, jímž dochází k prolomení povinnosti mlčenlivosti ve vztahu k poskytování informací. Informace (listiny) získané od kontrolovaného subjektu proto nebylo lze odepřít s poukazem na zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti podle § 12 odst. 2 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole a § 17 odst. 13 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). Krajský soud navíc konstatoval, že vznik listin předaných společností ČEZ Distribuce, a. s. stěžovateli v rámci kontroly, je dán jeho kontrolní činností, a tudíž na ně nelze uplatnit výjimku podle § 11 odst. 3 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím.

Stěžovatel proti rozsudku krajského soudu v kasační stížnosti výslovně uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnost rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatel má za to, že jeho postup, tedy odepření poskytnutí kopií listin získaných od společnosti ČEZ Distribuce, a. s., byl zcela v souladu se zákonem, a neztotožňuje se s krajským soudem ohledně posouzení uplatnění této výjimky ve vazbě na povinnost mlčenlivosti a též ohledně posouzení, které informace lze posuzovat jako informace vytvořené činností povinného subjektu.

Stěžovatel má za to, že odkaz krajského soudu na § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím, který obecně prolamuje povinnost mlčenlivosti ve vztahu k poskytování informací podle uvedeného zákona, na tuto věc nedopadá, neboť ustanovení § 11 odst. 3 stejného zákona je ustanovením speciálním a jeho aplikace není § 19 zákona žádným způsobem omezena. Tato skutečnost vyplývá ostatně též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 – 86.

K povaze dokumentů předaných kontrolovaným subjektem v rámci provádění kontroly stěžovatel uvádí, že skutečnost, že v rámci kontroly předal kontrolovaný subjekt správnímu orgánu určité informace, neznamená, že tyto vznikly činností správního orgánu, neboť jde zjevně o informace vzniklé ještě před samotným započítím kontroly, tj. existující na kontrole zcela nezávisle, na rozdíl od informací vytvořených povinným subjektem v průběhu kontroly (např. protokol). Tento svůj závěr opírá stěžovatel o soudobou doktrínu, podle níž lze za informace získané vlastní činností povinného subjektu považovat zejména samotné výsledky kontrolní činnosti, tj. kontrolní závěry, či informace o postupu povinného subjektu. Výklad provedený krajským soudem by tak ve svém důsledku znamenal absolutní vyloučení aplikace daného ustanovení.

pokračování

Na základě shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobce se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, za stěžovatele jedná zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. V daném případě je tak kasační stížnost přípustná.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

Pro projednávanou věc jsou podstatné tyto informace: Žalobce požádal v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím o „poskytnutí informace k protokolu či jinak nazvanému dokumentu, který byl vyhotovován v záležitosti společnosti ALOFY s. r. o. vůči ČEZ Distribuce, a. s. a jeho finálního závěru a dále zaslání kopií spisu v písemnostech (listinách), které dodal ČEZ Distribuce, a. s. a které vyhotovoval kontrolní orgán...“ Tato žádost byla v části, již byly požadovány kopie listin od společnosti ČEZ Distribuce, a. s., s poukazem na § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, odmítnuta. Správní orgány shodně poukázaly na kumulativní splnění podmínek podle tohoto ustanovení, tudíž že informace byly získány od třetí osoby (v tomto případě od držitele licence na distribuci elektřiny) v rámci kontrolní činnosti povinného subjektu prováděné na základě zvláštního právního předpisu a ve vztahu k nimž mají zaměstnanci stěžovatele povinnost mlčenlivosti. Ta plyne z § 12 odst. 2 zákona o státní kontrole a z § 17 odst. 13 energetického zákona. Toto rozhodnutí bylo následně potvrzeno rozhodnutím předsedkyně stěžovatele o rozkladu žalobce.

V této věci je zásadní otázkou správná interpretace § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, zejména výklad pojmů „informace získané od třetí osoby“ versus „informace vzniklé vlastní činností povinného subjektu,“ a vztah uvedeného ustanovení k § 19 téhož zákona. V těchto otázkách se závěry provedené stěžovatelem a krajským soudem diametrálně liší.

Podle § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se „[i]nformace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.“

Jak již bylo uvedeno stěžovatelem, z tohoto ustanovení plynou tři podmínky, které musí být kumulativně splněny pro odepření požadovaných informací: jednak musí být informace získány v rámci kontrolní, dozorové, dohledové či obdobné činnosti, což

v tomto případě není předmětem sporu; tyto informace získal povinný subjekt od třetí osoby a na tyto informace se vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním či zneužitím.

Pokud jde splnění druhé podmínky, je stěžovatel toho názoru, že požadované informace získal od kontrolovaného subjektu, společnosti ČEZ Distribuce, a. s., při provádění kontroly, a nejedná se tak o informace, které by vznikly jeho činností, jak to nesprávně dovodil krajský soud, nýbrž o informace od třetí osoby.

Se stěžovatelem nelze než souhlasit. Ustanovení § 11 odst. 3 uvedeného zákona z informační povinnosti vylučuje právě ty informace, které kontrolní orgán získá v průběhu provádění kontroly od jiných osob (podklady). Povinné subjekty se v rámci své kontrolní působnosti obvykle seznamují s mnoha skutečnostmi potřebnými k provedení kontroly. Některé z těchto informací mohou však být takového charakteru, že jich sice lze využít ke splnění účelu kontroly, jejich zveřejnění nicméně může mít negativní dopady do sféry třetích osob, a toto zveřejnění proto není žádoucí. Tuto skutečnost lze dovodit z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým byl novelizován mj. zákon o svobodném přístupu k informacím. Dle důvodové zprávy *„povinný subjekt za podmínek stanovených v zákoně neposkytuje informace, které získal od třetí osoby (především kontrolovaného subjektu), ale naopak v souladu se zákonem poskytne ty informace, které na základě svých zjištění, informací od třetích osob (včetně osoby kontrolované) sám vytvořil. Tato povinnost se týká především samého jádra kontrolní, dozorové, dohledové či obdobné činnosti, tedy závěrů zda, kým a jakým způsobem byly porušeny právní či jiné předpisy a normy, jejichž kontrola či dohled nad jejich dodržováním je povinnému subjektu svěřen, popřípadě jaká nápravná či sankční opatření byla uložena (alespoň v základních rysech). Za informace poskytované dle zákona je nutné považovat též informace o postupu povinného subjektu, neboť i ty vytvořil povinný subjekt svou činností (pokud má povinný subjekt informace o tom, že jeho zaměstnanci provedli kontrolu a její závěry, obě tyto informace vznikly jeho činností a je tedy povinen je podle zákona zpřístupnit). Popsaným postupem bude dostatečným způsobem naplněno právo veřejnosti na informace a zároveň budou ochráněna práva a oprávněné zájmy třetích osob, které jsou kontrolní, dozorové, dohledové či obdobné činnosti podrobeny.“* Za informace vzniklé činností povinného subjektu, jak plyne z citované důvodové zprávy, nutno považovat pouze jeho „produkty“, tj. zejména kontrolní závěry vtělené zpravidla do protokolu či jiného dokumentu, který povinný subjekt sám vytvořil. Při vyřizování žádosti tak, s ohledem na znění uvedeného ustanovení, odmítne povinný subjekt žádost v rozsahu, v němž je požadováno vydání dokumentů (kopií) předaných třetí, např. kontrolovanou, osobou.

Nemůže proto obstát závěr krajského soudu, že listiny předané stěžovateli společností ČEZ Distribuce, a. s., nutno posuzovat jako listiny, které vznikly jeho kontrolní činností, pouze proto, že jejich vznik byl dán prováděním kontroly a tudíž byly předány v přímé souvislosti s uskutečňováním kontroly. Zdejší soud je naopak toho názoru, že tyto „podklady“ získané od kontrolovaného subjektu nutno považovat za informace získané od třetí osoby, jak to předpokládá § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, z kterého ostatně plyne, že esenciální vlastností těchto informací je právě ona skutečnost, že se jedná o informace získané při plnění kontrolní, dozorové,

pokračování

dohledové nebo obdobné činnosti. Námitka stěžovatele ohledně povahy informací je proto důvodná.

Co se týče splnění třetí podmínky podle uvedeného ustanovení, stěžovatel poukazuje na ust. § 12 odst. 2 písm. f) zákona o státní kontrole, dle kterého jsou kontrolní pracovníci povinni „zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností.“ Dále na znění ust. § 17 odst. 13 energetického zákona, dle kterého je „[z]aměstnanec zařazený do Energetického regulačního úřadu nebo osoba v jiném právním vztahu k Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „zaměstnanec Energetického regulačního úřadu“), na jehož základě vykonává pro Energetický regulační úřad činnost, při níž se dozví skutečnost tvořící předmět obchodního tajemství nebo důvěrnou informaci, povinna o nich zachovat mlčenlivost. (...) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není poskytnutí informací a údajů (...) pro plnění úkolů Energetického regulačního úřadu. V takovém případě je příjemce povinen zajistit stejnou úroveň důvěrnosti informací a údajů jako předávající.“ Krajský soud dospěl k závěru, že mlčenlivost stanovená uvedenými ustanoveními nemá na poskytování informací vliv s ohledem na znění § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím. Dle tohoto ustanovení platí, že „[u]možnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.“

S krajským soudem nelze souhlasit, neboť jeho izolovaný přístup k ust. § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím nezohlednil, že právě mlčenlivost nebo jiný postup chránící informace před zveřejněním je podstatným předpokladem pro užití § 11 odst. 3 uvedeného zákona. Ze závěru krajského soudu dále plyne, že nesprávně posoudil obecnost a zvláštnost posuzovaných ustanovení. Ustanovení § 19 zákona o svobodném přístupu k informacím je úpravou obecnou, která upravuje generální prolomení povinnosti zachovávat mlčenlivost. Střet práva na informace a povinnosti zachovávat mlčenlivost je tak výslovně vyřešen ve prospěch poskytování informací. Nicméně, tato obecná úprava je modifikována právě speciálním ustanovením § 11 odst. 3 uvedeného zákona, které za splnění v něm stanovených podmínek toto obecné pravidlo odsouvá stranou. Jak již bylo ostatně judikováno zdejší soudem, „informace, na něž se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost (§ 19 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), lze poskytnout pouze tehdy, jestliže tomu nebrání některý z důvodů odepření informací.“ (srov. rozsudek ze dne 17. 6. 2010, č. j. [1 As 28/2010 - 86, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z \[www.nssoud.cz\]\(http://www.nssoud.cz\)](#)). Tato omezení jsou mj. vypočtena v § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím a právě § 11 odst. 3 výslovně odepírá možnost poskytnout informace, na které, za splnění dalších podmínek, doléhá povinnost zachovávat o nich mlčenlivost. V tomto případě se nejedná o porušení ústavního práva na informace, jak to dovodil krajský soud, ale o zákonem stanovený speciální důvod odepření poskytnutí informací. Právní závěry učiněné krajským soudem nutno z uvedených důvodů odmítnout.

Vzhledem k těmto nesprávným závěrům nepovažoval krajský soud za podstatné zabývat se uplatněnou námitkou žalobce ohledně povahy kontrolovaného subjektu z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím. Zdejší soud je však toho názoru, že právě tato otázka je v tomto případě zcela zásadní. Dle stávající doktríny totiž platí, že ust. § 11 odst. 3 se nevztahuje na situace, je-li třetí osoba, od níž jsou v rámci kontrolní činnosti

povinného subjektu získány informace, rovněž subjektem povinným, jak jej vymezuje § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím. Opačný závěr by byl v rozporu s účelem a smyslem právní úpravy poskytování informací, neboť disponují-li dva povinné subjekty stejnými informacemi, je nepochybně bezvýznamné, na který z nich se žadatel obrátí se žádostí o jejich poskytnutí.

Dle zmíněného ustanovení se za povinné subjekty považují státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce a dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti. Zdejší soud v nyní projednávané věci považuje za nesporné, že společnost ČEZ Distribuce, a s., není státním orgánem, územním samosprávním celkem ani jejím orgánem, a není ani oprávněna vrchnostensky působit v oblasti veřejné správy. Zbývá tak posoudit, zda lze tuto společnost považovat za veřejnou instituci.

Otázkou, zda je určitý subjekt veřejnou institucí, se soudy zabývaly již v minulosti, přičemž se dospělo k obecnému závěru o nutnosti extenzivního výkladu tohoto pojmu. Ústavní soud např. v nálezech ze dne 27. 2. 2003, sp. zn. III. ÚS 686/02, a ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (všechny zde citované nálezy jsou dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) mimo jiné konstatoval, že je třeba „reflektovat skutečnost, že se v činnosti mnoha institucí prolínají aspekty soukromoprávní s veřejnoprávními a rozhodující pro kvalifikaci instituce jako veřejné či soukromé potom je, které aspekty převažují. Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či instituci soukromou tak musí vyplývat z "převahy" znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické.“ Je-li propojení určitého subjektu se státem, či jiným povinným subjektem dostatečně intenzivní, pak mu mohou být uloženy i povinnosti, které jsou jinak typicky ukládány toliko státu. Nelze je omezit pouze proto, že si této povinnosti nebyl daný subjekt dosud vědom. Za relevantní hlediska pro určení, zda se jedná o instituci veřejnou či soukromou, Ústavní soud označil pět základních kritérií: a) způsob vzniku (zániku) instituce; b) hledisko osoby zřizovatele; c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce; d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce; e) veřejný nebo soukromý účel instituce.

V této souvislosti nutno zmínit, že Nejvyšší správní soud v nedávné době řešil stejnou otázku týkající se společnosti ČEZ, a. s., jež je jediným akcionářem společnosti ČEZ Distribuce, a. s., přičemž dospěl k závěru, že společnost ČEZ, a. s., je veřejnou institucí, tudíž povinným subjektem ve smyslu § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím (viz rozsudky ze dne 6. 10. 2009, č. j. 2 Ans 4/2009 – 93, nebo ze dne 15. 10. 2010, č. j. 2 Ans 7/2010 – 175). Zdejší soud vycházel mj. ze skutečnosti, že majoritním vlastníkem společnosti ČEZ a. s. je Česká republika zastoupena Ministerstvem financí a v malé míře též Ministerstvem průmyslu a obchodu. K 1. 1. 2013 vlastnila Česká republika podíl 69,8 % na základním kapitálu společnosti a její podíl na hlasovacích právech představoval k uvedenému datu 70,3 %.

Nyní lze přistoupit k přezkumu samotné aplikace popsaných kritérií na společnost ČEZ Distribuce, a. s.

pokračování

Co se týče prvního kritéria, kontrolovaný subjekt, jakožto akciová společnost, byl založen na základě soukromoprávních úkonů upravených obchodním zákoníkem; konkrétně byl založen projektem fúze splynutím, schváleným jediným akcionářem fúzujících společností.

Pokud se jedná o druhé kritérium, jak bylo řečeno výše, ke vzniku kontrolovaného subjektu došlo fúzí splynutím dvou společností. Dle § 65 zákona č. 125/2008 Sb. o přeměnách obchodních společností a družstev mají právní postavení zakladatelů nástupnické obchodní společnosti při fúzi splynutím zanikající obchodní společnosti. V tomto případě se tedy jednalo o ČEZ Distribuční zařízení, a.s., a ČEZ Distribuce, a. s., obě tyto společnosti měly jediného akcionáře, jímž byla společnost ČEZ, a. s.

K dalším kritériím zdejší soud uvádí, že jediným akcionářem kontrolovaného subjektu je rovněž společnost ČEZ a.s., která, jak bylo výše uvedeno, představuje veřejnou instituci, a jako taková jednak přímo představuje orgán kontrolovaného subjektu (vykonává působnost valné hromady), jednak má rozhodující vliv na vytváření dalších orgánů, a konečně také může vykonávat dohled nad jeho činností. Nejedná se sice o výkon vrchnostenské kontroly, ale o dohled prostřednictvím oprávnění upravených obchodním zákoníkem, nicméně i takovou formu dohledu lze pro nynější účely podřadit pod dohled ze strany veřejné instituce. S ohledem na uvedené nelze nevidět vliv veřejné instituce též na vznik kontrolovaného subjektu, když vůle k jejímu založení vznikla rozhodnutím společnosti ČEZ, a. s., jakožto jediného akcionáře, s působností valných hromad obou fúzujících akciových společností. Nutno tak uvést, že shora uvedená kritéria podle písm. b), c) a d) jsou splněna a s ohledem na vliv společnosti ČEZ a. s. na vznik kontrolovaného subjektu, rovněž částečně i kritérium podle písm. a).

Konečně, pokud jde o veřejný účel existence a fungování kontrolovaného subjektu, tady lze odkázat na výše uvedené rozhodnutí týkající se povahy společnosti ČEZ, a.s. Sice se i v tomto případě jedná o akciovou společnost sledující svojí činností dosahování zisku; i pro posouzení této otázky se však jeví podstatným, že hlavním předmětem činnosti kontrolovaného subjektu je distribuce elektřiny. Jak je uvedeno rovněž na webových stránkách společnosti, ČEZ Distribuce, a. s., je držitelem licence na distribuci elektřiny a ve smyslu energetického zákona č. 458/2000 Sb. je provozovatelem distribuční soustavy. Společnost působí na území krajů Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého, Moravskoslezského a částečně v kraji Zlínském a Vysočina. Hlavním posláním společnosti je distribuce elektrické energie fyzickým a právnickým osobám a stále zvyšování kvality a spolehlivosti dodávky všem odběratelům (viz <http://www.cezdistribuce.cz>). Lze tak mít za to, že posláním kontrolovaného subjektu, stejně jako její mateřské společnosti, je uspokojování veřejnosti v oblasti dodávek elektrické energie. *„Přestože je totiž jistě elektrizační soustava v EU navzájem propojena, není sporu o tom, že právě oblast energií představuje jeden ze strategických, bezpečnostních a konečkonců i existenčních zájmů České republiky“* (srov. již uvedený rozsudek ze dne 6. 10. 2009, č. j. 2 Ans 4/2009 - 93). Nutno tak konstatovat, že veřejný účel existence kontrolovaného subjektu je zřejmý.

Na základě uvedeného lze dospět k závěru, že i u kontrolovaného subjektu, jakožto dceřiné společnosti společnosti ČEZ a. s., převažují relevantní znaky ve prospěch

podřazení tohoto subjektu mezi veřejné instituce ve smyslu § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Nutno tak navázat na shora uvedené, že je-li třetí osobou, ve smyslu ust. § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, povinný subjekt, nelze toto ustanovení pro odepření poskytnutí informací využít. Stěžovatel tak nebyl oprávněn k aplikaci tohoto ustanovení na žalobcovu žádost o poskytnutí informací.

Za této situace třeba poukázat na to, že krajský soud dospěl k správnému závěru o nemožnosti aplikace § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím na posuzovaný případ a žalobou napadené rozhodnutí zrušil. K tomuto závěru jej nicméně vedly nesprávné důvody. S ohledem na uvedené musel Nejvyšší správní soud vážit, zda je nutné rozsudek krajského soudu zrušit.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že *zruší-li správně krajský soud rozhodnutí správního orgánu, ale výrok rozsudku stojí na nesprávných důvodech, Nejvyšší správní soud v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Obstojí-li však důvody v podstatné míře, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítne a nesprávné důvody nahradí svými. Pro správní orgán je pak závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu* (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, publikované pod č. 1865/2009 Sb. NSS). V posuzovaném případě pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo sice správně zrušeno, ale důvody, které vedly krajský soud k jeho zrušení, stojí na nesprávném právním posouzení a takovéto rozhodnutí nemůže v testu zákonitosti v podstatné míře obstát.

Závěrem zdejší soud upozorňuje na jinou vadu řízení podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., k níž musel přihlídnout z úřední povinnosti. Ze spisu krajského soudu plyne, že mu byla dne 17. 12. 2012 doručena plná moc udělená žalobcem JUDr. Milanovi Břeňovi, advokátovi, pro zastupování v řízení před Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 62 A 63/2012 (plná moc na č. l. 24). Krajský soud nicméně tuto skutečnost nezohlednil, což se projevilo zejména v nesprávném postupu při doručování. Dle ustanovení § 42 odst. 2 první věta s. ř. s. platí, že má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. V této věci byl rozsudek krajského soudu doručen pouze do datové schránky žalobce, nikoliv již jeho zástupci (doručenka na č. l. 46). Jedná se sice o vadu řízení, nutno však uzavřít, že tato vada nemohla žalobce zkrátit na jeho právech. Žalobci byla datová zpráva obsahující rozsudek prokazatelně doručena dne 15. 8. 2013 (doručenka na č. l. 46) a tak se s ním měl možnost seznámit, a poněvadž zněl tento rozsudek v jeho prospěch, nebyl zkrácen na svých právech podat proti němu opravný prostředek.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost byla podána důvodně, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 8. 2013, č. j. 62 A 63/2012 – 38.

Nejvyšší správní soud je bez ohledu na návrh stěžovatele oprávněn zvážit, zda je namíste pouze zrušení rozhodnutí krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení, či zda je racionální současné zrušení rozhodnutí správního orgánu. Jelikož

pokračování

již v řízení před Krajským soudem byly dány předpoklady pro zrušení rozhodnutí stěžovatele, zrušil Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu ze dne 29. 6. 2012, č. j. 03759-9/2012-ERÚ i rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 23. 4. 2012, č. j. 03759-3/2012-ERÚ. Stěžovateli se podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc také vrací k dalšímu řízení, v němž je podle odst. 5 téhož ustanovení stěžovatel vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

Zdejší soud se dále musel zabývat otázkou, zda má pravomoc rozhodnout též o nařízení poskytnutí informací podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím a dospěl ke kladnému závěru. Dle tohoto ustanovení *„[p]ři soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“* S ohledem na novelu soudního řádu správního, provedenou zákonem č. 303/2011 Sb., která umožňuje, aby Nejvyšší správní soud, dospěje-li k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zrušil nejen rozhodnutí krajského (městského) soudu, ale aby též dle povahy věci sám rozhodl o zrušení rozhodnutí správního orgánu, za přiměřeného použití § 75, § 76 a § 78 s. ř. s., nutno konstatovat, že na Nejvyšší správní soud přešla rovněž pravomoc přiznaná krajskému soudu ust. § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, tudíž uplatnit při rozhodování apelační princip a nařídit povinnému subjektu poskytnutí informace. Doslovný výklad uvedeného ustanovení, tedy, že uvedená pravomoc by náležela toliko krajským soudům, by v tomto případě šel proti smyslu a účelu dané právní úpravy (urychlení procesu poskytování informací).

Přesto však v této věci Nejvyšší správní soud podle uvedeného ustanovení postupovat nemohl, a stěžovateli nenařídil listiny získané od společnosti ČEZ Distribuce, a. s. žalobci poskytnout, ale věc mu pouze vrátil k dalšímu řízení. Vzhledem k tomu, že požadované listiny netvoří součást spisového materiálu předloženého správními orgány a jejich obsahem se žádné ze zrušených rozhodnutí nezabývalo, zdejší soud nemohl bez dalšího posoudit, zda se neuplatní některý z jiných zákonných důvodů pro jejich neposkytnutí, popř. pro jejich částečné neposkytnutí, vyplývající z nezbytnosti ochrany jejich obsahu. Tuto skutečnost proto posoudí stěžovatel v novém řízení.

V případě, že Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, která předcházela zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

Výrok o náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Pokud jde o úspěch ve věci, rozhodující je celkový úspěch strany žalující či žalované podle konečného

výsledku celého řízení vyvolaného žalobou, tj. úspěch v řízení o žalobě, bez ohledu na možné dílčí úspěchy či neúspěchy v řízení o kasační stížnosti. (srov. např. rozsudek ze dne 18. 5. 2011, č. j. 7 As 52/2011 – 100, či ze dne 6. 9. 2011, č. j. 5 Afs 52/2010 - 548).

V nyní posuzovaném případě byl sice v řízení o kasační stížnosti formálně úspěšný stěžovatel, celkový úspěch v řízení je nicméně na straně žalobce, neboť jím vyvolané řízení o žalobě bylo posledním rozhodnutím soudu ve věci skončeno v jeho prospěch.

Žalobce tak měl ve věci plný úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 10 018 Kč. Důvodně vynaložené náklady sestávají ze zaplacených soudních poplatků a z odměny za zastupování.

Náklady za zaplacené soudní poplatky tvoří částku ve výši 3000 Kč (podle položky č. 18 bod 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, ve znění účinném do 31. 8. 2012).

Odměna za zastupování byla určena podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2012, a to za přípravu a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu ve výši 2100 Kč a podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2013 za jedno písemné podání (replika žalobce) podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3100 Kč, celkem tedy 5200 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za každý z úkonů, celkem 600 Kč. Zástupce žalobce krajskému soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se tato odměna zvyšuje o částku odpovídající 21 % DPH tudíž částku vy výši 1218 Kč. Celková odměna tak činí částku ve výši 7018 Kč.

Pokud jde o řízení o kasační stížnosti, vzhledem k zvláštní plné moci výslovně udělené *pro řízení před krajským soudem pod. sp. zn. 62 A 63/2012*, nebyl žalobce v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem a nedoložil, že by mu vznikly jiné náklady řízení o kasační stížnosti.

Celkové náklady řízení tak byly určeny částkou ve výši 10 018 Kč. Procesně neúspěšnému stěžovateli tak Nejvyšší správní soud uložil povinnost zaplatit úspěšnému žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 10 018 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu

pokračování

2 As 66/2013 - 30